

Живораг Недељковић

ТВОЈА ТУГА, СВЕТЕ

НЕВИДЉИВО БРДАШЦЕ

Догоди се да и ја свечери милујем
Љупка брдашца својом чежњивом
Мапом. Да кроз капи јутра кренем
За птицама ка воћњацима у пени,
Догоди се; знам да они постоје, могу
И птицу да додирнем, и своју руку
Додирујем другом кад пружене моле
Да чистота моје зоре походи свет
И прелије се преко њега, у другу пену.

Миловао сам, и знам: миловање постоји.
Прозирно је моје знање. Кроз наборани
Зов рељефа у провидни разум хрлим;
Бодар, пастир са фрулом између усана,

Лебдим над описом у коме руке сежу
У празнину, а ово срце измишља видике,
Боје и мирисе, звуке. Измишља створења
Обожена, њихово ћутање. Ствара доказе
О свом постојању. Постојим, прекорно каже,

Знаш ли и то, ти што милујеш руком
Брда у којима незнана крв румено тече.

ОГРОМНА ТУГА

Велика је радост ових стабала:
Окићена плодовима, проносе
Најлепше боје. Прате их јата.
И обојени ваздух певуши.

Велика је радост ових птица,
Усхитом хране потомство;
У крошњама и под обрвама
Светли храм бескрајних боја.

Божански су ови напеви,
Прелазе с гране на грану,
Са крова под цреп, са жице
На нечију нову нит. Срастају
У невидљивом и теку, теку.

Свет у таласавом полету, чио,
Сравњује своје избочине,
Ушива вододерине и ждрела.

Или тако тек изгледа некеме ко
У дугом часу ведрине не мари
За тугу, и видљиву и чујну кад
Мисао угаси боје, утиша песму.

Огромна је твоја туга, свете.
Кријеш је, мислећи да и ти можеш
Забашурити своју савршеност.

ДУБИНА

Остаје још да понеку разборитост
Изнесем из дубине, из окана где
Црвоточне греде подупиру свод.

Стар сам и преосетљив, и готово
Да нема важност јамска грађа
Што чека на светлости свој час.

Шта још могу да штитим у себи,
Да јачам, коме да нудим сигурност.
Остаје да још коју мудрост одломим
И оживим је, и то није најпрече.

Нека су слике под јаловином,
У запаљивој невидљивости, нека су,
Само моје. Бодриће ме кад изађем
Из јаме и кажем: живео сам, живео.

А нисам; ишчекујући тихи прасак
Да сравни ходнике, отера уљезе.
Чезнуо сам за тим тако присним,

Недостижним обрушавањем; желео
Радост и само копао, копао, силазио
Све дубље, знајући да то је успон.

ПУКА ОБИЧНОСТ

Данима киша час пада, час не пада.
И понеки се зрак пробије да оживи
Сенке и њихове крошње на зиду
Наше куће. Тело се тако креће кроз
Притајену болест, тако болест корача,
Час сенка, час каблови воде пуштени
Са крова кроз свикло, а ипак дивље тело.

Час боли, час не боли, или боли тек
Да можемо рећи: шта бих да те нема
На мојим унутрашњим зидовима,
Неугасива сенко. Унутра је увек сјај,

Озарује кожу: пука је то обичност,
Навика; и сада кад залазим у гранати ум
Старе јабуке приказане на жељном зиду
Оронуте наше куће. Привијене уз стабла
И њихову жељу за увећањем; уз чежњу
Тела за видљивошћу у другом. Унутра је

Увек сјај, а зидови се размичу, сударају
Несигурни, подлокани очас падну.

ПРИЧЕСТ

Свечана се присност откида кап по кап,
Налик води из старе чесме, и снажи мир,
Жуђен у часовима кад нити сам говора
Удевао у заједничке ушице. Разговарам
Сам са собом, спајам нити остале на давно
Испреденим мрежама. Давни, оскудни
Плен чежња за сједињењем уредно је
Сврстала и поделила сиротно милосрђе.

Некога је можда дотакла лепљива срж,
Исцеђена испод хитинског оклопа, иако
Доказа није било, или нисам умео да их
Препознам. О доказима говорим себи,
Свечанији него икад, приснији него икад
Са нитима које сам лучио; цакле се, сјајем
Окићене, невезане, неспојиве, баш као
Овај мали живот кад опире се и прашта
Млазевима што из ледне славине бију.

Тражим потврде, оправдање за своја
Одустајања, за непрестајања искушеничка.
Светлошћу оцртану шаку свечана присност
Пуни кап по кап и приноси ми је да срце
Натопим доказом о заслуженој милости.

САВ ЈЕДАН БОЛ

О. Давичу

Од светла што сам видео, учиним се и ја
Себи сав један бол, једна хладна сијалица
На стубу поред гробља, у вечери кад моћна
Киша своје тело преображава у пахуље.

Леп је тај приказ, да лепши не може бити,
Толико га очију памти и једначи у простору
Бестелесном са свиме што веје. Смрт веје

Неупоредиво. И види сва светла од којих
Сам учинио лепу једну скрушеност што ме
Пред њом уздиже, високо, да више не може.

Стрпљиво чека лепа моја скрушеност
Да изабере место на невидљивом стубу.
Да одатле вејем, кроз ново светло исти бол.

ЧАС ЈЕ

Р. М. Рилкеу

Господе, час је. Увек твој је час
Да зрење заповедиш и уделиш време
Разобручено, отежало од сјаја густог вина.

Створио сам дом, градио иметак
Од нечег што нестаје брзо. Изговарајући га,

Увећавао сам искуство мирења.
Увек твој је час да ме пренеш.
И ова се мисао неће увек зраком вити,
Неће се увек крити пред тобом ово срце.

Него ће рећи час је, не желећи да опет
Са својим планинама пролази кроз обруче
Не желећи провалије пред собом.

Господе, час је за ново усавршење.